

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Moravská zemská knihovna v Brně poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů Digitální knihovny MZK podléhá autorským právům. Využitím Digitální knihovny MZK a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z Digitální knihovny MZK není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Maryša**

Stránky: **30, 31, 32, 33, 34**

V ý s t u p 8.

Za HRDLIČKOU hned vystoupí MARYŠA.

HRDLIČKA (*vrátí se, přiskočí k Maryši a pošeptá jí něco do ucha*).

MARYŠA. Kde je? (*Chvatně za sebou zavře dveře.*)

HRDLIČKA (*klade na ústa prst*).

MARYŠA. A kdo se to teda pere?

HRDLIČKA (*dá se do smíchu*). A to enem tak — ze sucha — — (*ve smíchu*), aby tatínka dostali z domu. (*Rychle odejde.*)

V ý s t u p 9.

FRANCEK (*přijde s opačné strany*).

MARYŠA (*běží mu vstříc*). Františku, co tu chceš?! Maminka je na dvoře!

FRANCEK. Nebuj se, co seš tak uplakaná?

MARYŠA (*svěsí ruce*). Bože! (*Zakryje rukama tvář.*) Ani mně nevzpomíné.

FRANCEK (*béře ji za ruku*). Neplač, Maryško. Už je nám to málo platný. Nějak to už pře-trpíme a za tři léta, dá-li Pánbu — budeme zas spolu. Vzpomíné na mě — a budeš-li moc', piš mně.

MARYŠA (*temně a sklíčeně*). Tak už teda pojedete?

FRANCEK. Už budó sedat na vozy. Jak odzvoní poledne, pojedem. Bude to smutná cesta do Brna.

MARYŠA. A kady pojedete? Po silnici nebo tady okolo?

FRANCEK. Tady okolo.

MARYŠA. Tak — já se budu dívat.

(Oba se zamlčí.)

FRANCEK *(objímá ji)*. S Pánem Bohem, Maryško! a piš! Psaní můžeš dát dycky mamince. Já ti je taky tak pošlu.

MARYŠA *(v slzách přikývne hlavou a přitlačí se v přístěnku ke zdi. Znova vztahuje ruce kolem jeho krku a dá se do tichého pláče. Pak se náhle vzmuží a odstrkuje jej od sebe)*. A di už! *(Sama zůstane stát a pláče.)*

V ý s t u p 10.

LÍZALKA *(vyběhne rozdrásána s rukávy vyhrnutými, bez šátku na hlavě a bosa)*. E, vy holoto! *(Trhne Maryšou do síně a odstrčí Francka. K Maryši.)* Klid' se do baráku! *(Strká ji do síně. K Franckovi.)* Co tady chceš?

FRANCEK. Nic, přišel jsem se rozlóčit — —

LÍZALKA *(chápe se dveří)*. Eh, jakýpak lóčení! *(Hodí za sebe.)* Jen di s Pánembohem a radši tam zvostaň, uděláš lepší — —

MARYŠA *(vzpírá se na prahu a začne se ve dveřích strkat s Lízalkou)*. Pusťte!

LÍZALKA (*překřikuje Maryšu*). Pudeš nebo nepudeš? (*Míří jí políček.*)

FRANCEK (*přistoupí k nim*). Jdi, Maryšo, jdi! Šak (*výchruzně*) my se přece rozlúčíme!

LÍZALKA (*bouchne dveřmi. Za dveřmi křik a váda*).

FRANCEK (*odchází skoro vesel. — Odejde*).

Jeviště několik okamžiků prázdné. Zvoní poledne. Kolem jde sedlák s čepicí smeknutou. Hluboké ticho. Pozadím jeviště přeběhne několik kluků a děvčat s děcky na zádech. Odzvoní.

JEDNO DĚVČE (*v běhu popotahuje punčošku*). Chlapci! Rekruti už jedó!

Z návsí zavzní plnou silou hudba.

V ý s t u p 11.

Jeviště se plní. Lid se schází směrem, odkud se blíží zpěv, provázený hudbou. Na jeviště vejde průvod. Muzikanti vpředu. Za nimi dva vozy, na nichž plno rekrutů. Koně jsou pentlemi zapleteni. Na vozích majky. Rekruti zpívají, zvedají láhve, mávají čepicemi.

Ani tu píseň rekruti nezpívají všicci současně. — Druhá velká skupina (2 vůz) začne ji zpívat teprv, když první zpívá už „neublížil jsem..“. Zpěv válí se přes sebe.

[*: S pánem Bohem!
už jdu od vás,:*]

[*: neublížil jsem:*]
žádnému z vás.

[*: Jak mladému
tak starému:*]

[*: neublížil jsem:*]
z vás žádnému.

Za scénou.

[*S pánem Bohem!
už jdu od vás,:*]
[*aji jsem poznali:*]
faleš od vás.

MARYŠA (*rozevívá okno a hledí na průvod*).

FRANCEK (*s prvního vozu*). *Hola!* (*Strhne opratě — vůz zastaví — rekruti tichnou, Francek seskočí ještě v pohybu s vozu a jde rychle k Lízalovu statku.*)

MARYŠA (*od okna zmizí*).

FRANCEK (*sáhne na kliku a opře se. Zavře no. Uhodí na dveře*).

Za dveřmi lomoz, křik a hluk Lízalky a Maryše.

1. REKRUT (*s vozu*). *Vyraz dveří!*

FRANCEK (*už dříve, slyše za dveřmi křik, odskočí, rozežene se a přiskočiv mocným vze-přením těla nevykopne, ale kolenem vypáčí dveře*).

MARYŠA (*s výkřikem vletí mu vstříc do náruče*).

FRANCEK (*sevře Maryšu v náruči v síni, takže z hlediště vidět jich není*).

Zástup se směje.

FRANCEK (*pustí Maryšu, odběhne a vyskočí na stupátko vozu. Stojí tak vysoko na voze s majkou v ruce zavolá s ostatními: „S Pánem Bohem“ atd.*).

REKRUTI (*pokračují s písní „S Pánem Bohem“*).

MARYŠA (*klesne plačíc na lavičku*).

REKRUTI (*zpívají dál*).

Do sloky vpadne hudba a hraje marš.

V ý s t u p 12.

V posledních okamžicích vystoupí právě LÍZAL a zlostně hledí na FRANCKA právě, když z náručí pouští MARYŠU. Vozy odjíždějí. — Z jeviště hukot, zpěv, hudba. — Jevišťe se prázdní. — Píseň rychle zaléhá.

LÍZAL (*z povzdálí hledí za odjíždějícími a pohrozí holí*). Šak's ju měl, kluku, naposled!

Z dálky je slyšet melodii písně: *S Pánem Bohem*.

Opona v tichu spadne.